
Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets betänkande 2016:1

Ändringar i kyrkoordningen m.m.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, KsSkr 2016:3, avsnitt 2, i vilket det föreslås en rad ändringar och rättelser i kyrkoordningen. Utskottet ställer sig bakom förslagen och föreslår att kyrkostyrelsens förslag ska bifallas.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen, enligt *bilaga 1*.
2. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11), enligt *bilaga 2*.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2016:3, *Ändringar i kyrkoordningen m.m.*, avsnitt 2, *Övriga ändringar och rättelser*

1. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.
2. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i Instruktion för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11).

Bakgrund

Kyrkostyrelsen har under året uppmärksammat att det finns behov av några redaktionella ändringar i kyrkoordningen och andra bestämmelser bl.a. till följd av beslut under 2013 respektive 2015 års kyrkomöte. Kyrkostyrelsen föreslår med anledning av detta att ändringar ska göras i kyrkoordningen och i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån.

Kyrkofullmäktiges beslutförhet

Kyrkofullmäktige får enligt kyrkoordningens bestämmelser om kyrkofullmäktiges beslutförhet, handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande (3 kap. 17 § första stycket i kyrkoordningen). Om en ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet närvarande ledamöter på grund av jävet inte uppgår till mer än hälften (bestämmelsens andra stycke). I kommunallagen (1991:900) regleras motsvarande situation på så sätt att om en

ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga ärendet, även om antalet deltagande på grund av jävet inte uppgår till det antal som annars är föreskrivet (5 kap. 19 §). Även kyrkoordningens reglering anses handla om det antal ledamöter som deltar i beslutet. I förtydligande syfte föreslår kyrkostyrelsen att kyrkoordningen justeras på denna punkt.

Direkta val

Efter förslag i en motion beslutade kyrkomötet 2013 att upphäva kyrkoordningens bestämmelser om stiftsfullmäktiges möjlighet att vid val till stiftsfullmäktige inskränka valbarheten till valkretsen (38 kap. 16 a § i kyrkoordningen). Paragrafen i fråga upphörde därför att gälla från och med den 1 januari 2014 (SvKB 2013:6). Av förbiseende beslutades dock inte att rubriken närmast före paragrafen skulle utgå och därmed kvarstår den formellt sett. Kyrkostyrelsen föreslår därför att rubriken nu bör beslutas utgå.

I kyrkoordningen finns en bestämmelse om att det i varje röstningslokal ska finnas ett antal avskilda platser där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert (38 kap. 45 §). Efter förslag i kyrkostyrelsens skrivelse om ändringar i kyrkoordningen m.m. (KsSkr 2015:3) beslutade kyrkomötet 2015 att förenkla regleringen och terminologin för röstningslokaler. Beslutet innebar bl.a. att termen röstningslokal ersatte tidigare expedition för förtidsröstning och särskilt röstmottagningsställe samt att samlingstermen röstmottagningsställe infördes för både vallokal och röstningslokal. Som en konsekvens av beslutet följdändrades ett antal bestämmelser. Av förbiseende följdändrades dock inte den nu aktuella bestämmelsen. Kyrkostyrelsen föreslår därför en sådan följdändring nu, innebärande att *röstningslokal* i 38 kap. 45 § ersätts med *röstmottagningsställe*.

Ändring i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån

I den inledande paragrafen i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11) hänvisas till en bestämmelse i kyrkoordningen när det gäller vilka sammanträdesarvoden som nämnden ska fastställa (10 kap. 11 §). Efter kyrkostyrelsens förslag i skrivelsen om ändringar i kyrkoordningen m.m. (KsSkr 2015:3) beslutade kyrkomötet 2015 att ändra bestämmelsen i kyrkoordningen på så sätt att *förtroendevalda* ersattes med *ledamöter och ersättare i organ*. Följdändringar gjordes i Arbetsordning för kyrkomötet (SvKB 1999:3) och i Ersättningsstadgan (SvKB 2012:17). Av förbiseende följdändrades inte instruktionen för nationella nivåns arvodesnämnd. Kyrkostyrelsen föreslår därför en sådan följdändring nu.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Kyrkostyrelsen föreslår att de föreslagna ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, dvs. den 1 januari 2017, och bedömer att de föreslagna bestämmelserna inte behöver kompletteras med några övergångsbestämmelser.

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen.
2. Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11).

Kyrkorättsutskottet finner att förslagen är nödvändiga konsekvensändringar med anledning av tidigare fattade beslut och föreslår därför att kyrkostyrelsens förslag ska bifallas.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Anders Roos, ordförande

Linda Jansson, sekreterare

Beslutande: Anders Roos, ordförande, Jenny Thor, Maria Lagerman, Sten-Arne Burman, Christina Andersson, Björn Andersson, Berit Bornecrantz Dias, Gunvor Torstensson, Boel Johansson, Sven Esplund, Suzanne Fredborg, Gunilla Blom, Conny Tyrberg, Peder Fohlin och Margareta Karlsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sebastian Clausson, Manilla Bergström, Sofia Särdaqvist, Hans Weichbrodt, Claes-Johan Bonde, Christina Blomqvist, Asta Matikainen Lecklin, Georg Lagerberg, Per-Olof Jacobsson, Ann-Christine From Utterstedt, Mikael Eskilandersson, Birgitta Sedin och Lars Larsson.

Biskop Åke Bonnier har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 1

Förslag till beslut om ändring i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen,
dels att rubriken närmast efter 38 kap. 15 § ska utgå,
dels att 3 kap. 17 § och 38 kap. 45 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

17 §

Kyrkofullmäktige får handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Om en ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet *närvarande* ledamöter på grund av jävet inte uppgår till mer än hälften.

Om en ledamot är jävig i ett ärende, får fullmäktige handlägga detta även om antalet *deltagande* ledamöter på grund av jävet inte uppgår till mer än hälften.

38 kap.

45 §

Väljarnas valhemlighet ska skyddas. I varje *röstningslokal* ska det finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert.

Väljarnas valhemlighet ska skyddas. På varje *röstmottagningsställe* ska det finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2017.

Bilaga 2

Förslag till beslut om ändring i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11)

Kr 2016:1
Bilaga 2

Kyrkomötet beslutar att 1 § i instruktionen för Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån (SvKB 2014:11) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Som framgår av 10 kap. 11 § i kyrkoordningen (SvKB 1999:1) ska Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån fastställa sammanträdesarvoden för kyrkomötets ledamöter samt för *de övriga förtroendevalda* som har utsetts av kyrkomötet eller kyrkostyrelsen, dock inte för arvodesnämndens ledamöter.

Som framgår av 10 kap. 11 § i kyrkoordningen (SvKB 1999:1) ska Svenska kyrkans arvodesnämnd för den nationella nivån fastställa sammanträdesarvoden för kyrkomötets ledamöter samt för *ledamöter och ersättare i organ* som har utsetts av kyrkomötet eller kyrkostyrelsen, dock inte för arvodesnämndens ledamöter.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2017.